

מילי דמלכא

שיחות ומאמרים שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל

מאמר א
החודש הזה לכם
מאמר ב
השכל וידע אותי

יו"ל ע"י
מכון שפה ברורה
שע"י חסידי קאסוב
פ' שמיני תשפ"ה לפ"ק

הג'ימוד בגליון דהלו
יהיה לעילו נשמתו הטהורה של
כ"ק אבינו רועינו אדונינו מורינו ורבינו
מרן שרגא פייביש בן מרן אברהם יהושע העשיל זצוק"ל
זכותו הגדול ינן עלינו ועל כל ישראל

לשמוע דרשות, ושיעורים שונים מכ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל
יש להתקשר לקו

"קול קאסוב"

718-682-2004

או במס' ישראל 1810-370-72-972

כל הזכויות שמורות

להערות, לתרומות, לקבל הגליונות מדי שבוע ע"י אימייל
או לסדר מוקד הפצה בביהמ"ד או שכונה שלך
יש לפנות להמערכת במס'

718-400-7750 x2

office@mechonsb.com או באימייל

נערך ונסדר ע"י:

ישר
Publishing & Production
718.484.2189

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים^א

ראש חודש וקדושת ישראל המחודשים את המלכות ראש חודש אייר תשע"ח

ממלכת כהנים וגוי קדוש, עוד בהיותנו בארץ מצרים, טרם צאתנו וקודם גאולתנו, קבלנו מצוה זו של קידוש החודש.

ולמדנו שאם מצוה זו היא הראשונה שנתן לנו הקב"ה, ועוד בטרם צאתנו ממצרים, הרי בוודאי מצוה זו היא יסוד גדול בקדושת ישראל וקיומו

ראש חודש - מצוה ראשונה שנצטוו עליה ישראל - מה ענינה ראש חודש הוא המצוה הראשונה שצטוו עליה ישראל וכמו שדרשו חכמינו ז"ל שבציווי החודש הזה לכם נכלל בזה מצות קידוש החודש. ובעת שהקב"ה בחר בנו מכל עם וגאלנו להיות לו לעם סגולה

א. מאמר זה הוא ה'תורה הראשונה' של רביה"ק זי"ע ברבים בענין מעלת ראש חודש בעת עריכת 'סעודת ראש חודש הראשונה' שערך ברוב עם בבית מדרשינו, והוא יסוד ופתח למשנתו הטהורה על ראש חודש מהותה, סגולתה ועבודתה. ברם, זכרו של אותו איש יקר לטובה ולברכה, הלא הוא ידידינו הדגול הרה"ח המופלג ר' שלמה זלמן קליין שליט"א, ראש הקהל דקהילתנו, ראוי הוא להיכתב באותיות של זהב.

שכן בזכות יוזמתו הברוכה ובפניותיו החוזרות והנשנות התחיל כ"ק רבינו הק' זי"ע בעריכת שלחנותיו הטהורות בימי ראש חודש, ומאז זכינו על ידו להני מילי מעלייתא, דברי תורתו הקדושה, מיוחדים במינם, מרגליות ואבנים טובות השווים לכל נפש.

תודתנו נתונה לו מקרב לב, ונאמר עליו בלב שלם, "שלי ושלכם - שלו הוא". יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שישלם לו שכרו המלא מן השמים, וזכות רבינו זי"ע יעמוד לימינו בכל דרכיו ועסקיו ויזכה לרוות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח, מתוך אריכות ימים ושנים טובות, בנחת ובשמחה, אמן.

ב. היינו שנתנה לכלל ישראל בכללות בעבור היות עם ישראל. וכדאיתא ברש"י "אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם, שהיא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל".

היו חכמים מאד להרע זה לעומת זה, וידעו שקדושת ויסוד כלל ישראל תלוי בזה, אשר לכן גזרו על זה.

עוד יש לנו להבין ענין הסעודה שאנו נוהגים לעשות בראש חודש, הלא אין חיוב סעודה ביום זה ומדוע באמת נהגו רבותינו הק' מדור דור לעשות סעודה בראש חודש. ואנו יודעים שמנהג ישראל תורה, ואם נהגו במנהג זה בוודאי יסודתן בהררי קודש ויש בזה ענינים גבוהים ונשגבים ותורה היא וללמוד אנו צריכין.

קדושת ראש חודש שווה לשבת ויו"ט – ויש בחינה שיותר

והנה אנו רואים בחז"ל שהפליגו מאד בקדושת ר"ח, ושהוא שקול כנגד שבת ויו"ט יחד. והכי איתא בפסיקתא דרי למדנו שראשי חדשים שקולין כמועדות שנאמר וביום שמחתכם ומועדיכם ובראשי חדשיכם, ואפילו כשבת שקולין הן ראשי חדשים נמצאת אומר שראשי חדשים שקולים כנגד המועדות והשבתות ומניין שהם שקולים אף כנגד השבתות ממה שהשלים בנביא והיה מדי חודש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחות.

כעם הנבחר עם ישראל. ויש לנו להתבונן בענין זה של ראש חודש מהו ענינה ומה יורה לנו ענין נשגב זה. ואנו רואים בחז"ל שהסנהדרין מסרו נפשם על זה ונכנסו הרבה מאד פעמים לידי סכנה ממש כדי לקדש את החודש, ואנו רואים גם שמלכות הרשעה גזרו על החודש ולא הניחו לישראל לקדש את החודש ושלא יהיה להם הענין של ראש חודש.

ובאמת הוא דבר פלא, כי אנו רואים שהגזירות שגזרו מלכות הרשעה על ישראל היו על הדברים שיסוד קדושת ישראל תלוי בהם, כגון שבת מילה ותורה, והנה הם גזרו גם על החודש, שלא יקדשו את החודש שלא יהיה אצל כלל ישראל הענין של ראש חודש. ולכאורה יפלא הדבר מאד, על מה ולמה ראו מלכות הרשעה לגזור על זה, הלא ר"ח אינו יו"ט ואינו שבת, והיום אינו אסור במלאכה כלל, אלא דבר אחד היה בראש חודש שבבית מקדשין את החודש ומקריבים קרבן מוסף של ר"ח, ומה איכפת להם לערלים הטמאים האלו שיקדשו את החודש ויביאו קרבן מוסף של ר"ח. אלא בוודאי שגויי הארצות החטאים האלו

ג. ובדרך צחות נאמר שגם בזמננו איננו מרגישים בראש חודש ענין גדול ומיוחד אלא זאת שאנו מוכרחים להאריך שהותנו בביהמ"ד בתפילה אריכתא הלל קריה"ת ומוסף...

ד. פסיקתא רבתי, פ"א, פיסקא דשבת וראש חדש, אות א.

החדש הזה לכם ראש חדשים

כי באמת היה ראוי להיות אור הלבנה כאור החמה כאשר יהיה באמת לע"ל שיהיה המלכות גלוי וניכר ויתגלה אורה והיא תאיר כאור החמה. אבל כעת יש העלם ומיעוט גדול והסתרה גדולה עד שנראה הכל חושך ואפילה ואין ניכר מהאור הגדול שהיה. ובכל חודש בעת שהלבנה מתחדשת יש חידוש המלכות בעולם, וכשם שבכל שבת ושבת מתחדש המלכות בעולם, כך בכל חדש וחדש המלכות מתחדש.

הביאו עלי כפרה – תיקון המיעוט ובכל ראש חודש נעשה תיקון למיעוט הירח ואמרו חז"ל ששעיר של ראש חודש בא לכפרה על המיעוט הירח כדאמרו בחולין' אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי שמיעטתי את הירח והיינו דאמר ר"ש בן לקיש מה נשתנה שעיר של ראש חדש שנאמר בו לה', אמר הקב"ה שעיר זה יהא כפרה על שמיעטתי את הירח. דהיינו שבכל ר"ח נעשה כפרה על ענין זה של מיעוט הירח, והכפרה הוא שנעשה תיקון למיעוט הירח שמתחדש והאור המאיר דרכו הוא אור בבחינת מה שהיה קודם המיעוט דהיינו שהמלכות מתגלה ומתעלה בכל ר"ח, ונעשה מעין התיקון מה שהיה צריך להיות,

ובזבחים" איתא שמוספין של ר"ח מקודשין יותר משל שבת.

ראש חודש חידוש הירח – חידוש המלכות

וידוע מה שאמרו חז"ל שבתחילה היו השמש והירח שווים בגדלם ולא היה ניכר הבדל ביניהם ואורם היה שווה והלבנה נתמעטה כדאיתא בחולין' ויעש א-להים את שני המאורות הגדולים וכתוב את המאור הגדול ואת המאור הקטן אמרה ירח לפני הקב"ה רבש"ע אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, אמר לה לבי ומעטי את עצמך וכו'.

והנה ידוע שהלבנה מורה על המלכות שאין לה משלה כלום והיא מקבלת אורה מהשמש, והאור שאנו רואים שיש לה, היא האור שמקבלת מהחמה ומביאה לידי גילוי, כי בלילה אור השמש נעלם ונסתר ועל ידי הירח בא אור השמש שהוא המשפיע לידי גילוי. וזה ענין המלכות המורה על גילוי מלכותו ית', כי המקבלים הם המביאים לידי גילוי אור מלכותו יתב', כי אין מלך בלא עם, ובלי מקבלים אין ניכר המלכות.

וממילא כשנתמעטה הלבנה נתמעטה המלכות ונעשה העלם גדול,

ה. צא.

ו. ס: ובגמ' שבועות ועוד במדרשים.

ז. שם

מילי דמלכא

תיקון העתיד שאז יתגלה כל ענין המלכות בשרשה, דהיינו שיתגלה רצון העליון [הנקרא כתר] שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, ושממנו נמשך ונעשו התהוות והשתלשלות כל העולמות, וענין זה יתגלה לעין כל בלי הסתרה. ואז המלכות תתעלה בדרגא גבוהה מאד עד לבחינת הכתר בבחינת כתר מלכות, כי הכתר באה לידי גילוי על ידי המלכות. וכך כתוב בספר פרי צדיק^א כמו שמוכא במאמר פתח אליהו כתר עליון איהו כתר מלכות ועליה איתמר המניד מראשית אחרית. והיינו שהכתר בראש מלך על הוראת מלכותו. ועיקר המלכות בשלימותה יתגלה לעתיד לבוא.

ובראש חודש נתעורר ענין זה, וחכמנו קבעו לנו במטבע לשונם לומר ברכת קידוש לבנה: וללבנה אמר שתתחדש עמדת תפארת לעמוסי בטן, שהם עתידים להתחדש כמותה ולפאר ליוצרים על שם כבוד מלכותו, וקבעו לברך עתה בכל חודש על חידוש העתיד וגילוי כבוד המלכות שיהיה, מאחר שהארה זו כבר נמשך ומתנוצץ מלמעלה. ורבינו ברמ"א^ב הביא להלכה ענין זה בזה"ל: ונוהגין לומר דוד מלך ישראל חי וקיים, שמלכותו נמשל ללבנה, ועתיד

ולעתיד לבוא יתוקן הדבר בשלימות שיהיה אור הלבנה אור החמה.

ראש חודש - ישראל מקדשי להו
וההדרל בין שבת לראש חודש הוא שבשבת הקדושה הוא מצד הקב"ה והיא קביעא וקיימא ואינו תלוי בכלל ישראל [אלא רק צריכים לקבל את המלכות], וקדושת ראש חודש תלוי בישראל והם המקדשין את החודש, והם קובעין את מציאות של ראש חודש. וזה מסר להם הקב"ה ראשית לכל דבר עוד בטרם צאתם ממצרים, וכאיתא בפסיקתא: כל אותם שני אלפים וארבע מאות וארבעים ושמונה שנים עד שלא יצאו ישראל ממצרים היה הקב"ה יושב וחושב חשבונות ומעבר עיבורים ומקדש את השנים ומחדש החדשים עד שיצאו ישראל ממצרים ומסרם להם שנאמר ויאמר ה' אל משה ואל אהרן לאמור החודש הזה, מהו לאמר, אמר להם מכאן ואילך הרי ראשי חדשים מסורים לכם.

חידוש הלבנה מעין העתיד -
בחי' כתר מלכות

ומבואר שהארה זו שנתחדש בכל ראש חדש הוא הארה של

ח. וירא אות א

ט. או"ח תכו ס"ב

י. ויבואר ענין דוד המלך לקמן בע"ה.

בזה וזה נוגע גם למעשה לכל אחד ואחד בהלכה הפשוטה. וחכמנו ז"ל הורו לנו להתכונן כראוי לקבלת פני השכינה וכך איתא במסכת סופרים^י ואין מברכין על הירח אלא במוצאי שבת, כשהוא מבושם, ובכלים נאים, ותולה עיניו כנגדה, ומיישר את רגליו, ומברך. ולמדנו מדבריהם שקבלת פני השכינה שיש לנו כעת, הוא על דרגא של התגלות ממש, ויש לנו להתכונן זה בשמחה ובבגדים נאים כמו שבת^י וכו', ולעמוד ולישר רגלנו כעומד לפני המלך.

ובברכת קידוש לבנה כללו חז"ל גם זאת שאנו כלל ישראל נתחדש כשם שתתחדש הלבנה, דהיינו שתיקון הלבנה תלוי בנו. כי כאמור שישאל הם המגלים את המלכות בעולם, והקב"ה ברא את העולם בשביל ישראל שנקראו ראשית, והם ראשית המחשבה אשר בגינם נבראו כל העולמות, והם מגלין ענין 'הסוף מעשה במחשבה תחילה' שהוא גילוי הכתר מלכות [כנ"ל], וקידוש החודש נמסר להם והם

להתחדש כמותה, וננסת ישראל תחזור להתדבק בבעלה שהוא הקב"ה, דוגמת הלבנה המתחדשת עם החמה שנאמר שמש ומגן ה', ולכך עושין שמחות ורקודין בקידוש החדש דוגמת שמחת נשואין^א. והדברים נפלאים עד מאד שברכת קידוש לבנה וכל הדברים שאנו אומרים במעמד זה סובבים והולכים רובם על ענין העתיד, כי כאשר אמרנו שענין זה מתעורר בכל ראש חודש.

גילוי המלכות - קבלת פני השכינה

ואיתא בסנהדרין^י ואמר רבי אחא בר חנינא אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן כל המברך על החדש בזמנו כאילו מקבל פני שכינה, כתיב הכא החדש הזה וכתוב התם זה אלי ואנוהו. תנא רבי רבי ישמעאל: אילמלא לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהן שבשמים כל חדש וחדש דיים אמר אביי הלבך נימרינהו מעומד. והדברים הם נוראים שגילוי לנו חכמינו ז"ל

יא. והדברים עמוקים ונפלאים, ויש בזה אריכות ואכמ"ל.

יב. מב. וכן הוא בפסיקתא שמות יב. ואנו אומרים זאת בקידוש לבנה בכל חודש וחודש. ולפא הדבר שאנו עוברים עליהם במהירות ובחיפזון ואיננו שמים על לב כי דברים נוראים אנו אומרים כאן, דהנה עתה בעת חידוש הלבנה מתגלה ענין הגדול של התגלות השכינה הק', ואנו יוצאים לקבל את בני אבינו שבשמים המתגלה לנו עתה על דרך שיהיה בעתיד בבחינת "בוא כל בשר להשתחוות לפני".

יג. פי"ט ה"י. והובאו להלכה עי' או"ח תכ"ו ס"ב.

יד. עיי"ש במ"ב.

כאשר אמרו על זה חז"ל^ט אם אין נביאים הן בני נביאים הן, וביארו זאת בספה"ק דהענין הוא שכלל ישראל יש להם הרגשת הנבואה להיות בדבקות להשיג רצון העליון ב"ה, ומרגישים הארות גבוהים אשר כך ראוי להיות ע"פ רצון העליון ב"ה הגם אשר לא צוה עליהם כי אלו הם דברים הבאים רק על יד הרגשת הקדושה ורצון העליון.

וקדושת ראש חודש היא כאמור עיקרה לעתיד לבא, וישראל קדושים בני נביאים מרגישים את ההארה הגדולה זה המתנוצצת בכל חידוש החדש ואשר על כן נהגו בה במעין יו"ט. ואמירת ההללי' בראש חודש יסודה במנהג, כדאיתא

מקדשים את הזמנים והמועדים ועל פיהם סובבים כל המאורעות בהנהגת העולם התלויים בזמן התלויים בקידוש החודש, שאז נקבע קדושת היום המאיר באותה הארה^{טו}.

הלל בראש חודש – הרגשת אור העתיד

ומאחר שענין הכתר וההארה שמתגלה בראש חודש הוא הארה מעין העתיד ועדיין לא נתגלה עדיין בשלמותו אין עליו חיוב יו"ט והוא יום שמותר במלאכה ואין בו חיוב שמחה וסעודה וכו'. וכל מה שנהגו ישראל בראש חודש הוא מצד המנהג. ומנהג ישראל תורה היא

טו. ואיתא בזוה"ק שכשם שבכל שב"ק יש הארה מענין עתיקא קדישא [הנקרא גם רצון העליון, וכן"ל]. כך בכל ראש חודש נתגלה ענין זה, וכלשה"ק (אחרי עט: ועיי"ש עוד) : **אוף הכי בחדתותי סיהרא דהא נהיר לה שמשא בחדוותא דנהירו דעתיקא לעילא** ולכן אנו אומרים כתר בראש חודש וכפי שביארו רבי צדוק הכהן מלובלין וז"ל בספר פרי צדיק: **ומטעם זה אומרים בראש חודש גם כן קדושת כתר וזה שנאמר יבוא כל בשר להשתחוות לפני, לפני היינו בחינת עתיקא דלפני ה' הוא כמו על ה' למעלה משם הוי"ה והוא מרמז על בחינת עתיקא כמו שמובא בזוה"ק (ח"ג ע"ט ב) והיינו שהוא על ארבע אותיות הוי"ה שהם מרמזים על התשע מדות ותגו שעל היו"ד מורה על כתר עליון וכמו שמובא בזוה"ק (שם ס"ה ב) קוצא דיו"ד לעילא רמיזא לאין. ועתיקא סתימא דכל סתימין איקרי אין (זוהר ח"ב ס"ד ב) והיינו דכל התחדשות בא ממדת עתיקא וכמו שמובא בזוה"ק (ח"ג ק"ע ב) בא בימים באינון יומין עילאין דמחדשי עולמין כנשרא. ולעתיד לבוא יהא התגלות זו בהארה גדולה ובשלימות ויהיה בראש חודש ובשבת הזמן לבוא כל בשר להשתחוות לפני ה'.**

טז. פסחים טו. ויש בזה אריכות ואכמ"ל.

יז. שהלל בא על גילוי גדול, ולע"ל יהיה שיר חדש. ואכמ"ל.

החדש הזה לכם ראש חדשים

כו', שכ"כ יפוצו נהר הדעת טפת החסדים, מ"מ תהיה שלהבת האהבה גדולה מאד, עד שלא יוכלו לכבות את האהבה. ולכן יהיה הזיווג תמידי, ולכן תתרבה הדעת מאד, שכל שהשלהבת האהבה גוברת, יורד החסדים תמיד, כמים לים מכסים, וזהו מים רבים כו' ונהרות כו'.

וממילא בראש חודש שנעשה בו תיקון לפגימת הלבנה מתעורר ענין יחוד תמידי מעין העתיד שאינו נפסק. והוא כי כיון שפגם הלבנה הוא גורם ההסתרה והעדר אור ושכינתא היא בגלותא, אזי בראש חודש שאז מתעורר תיקון הפגם נמשך מזה הארה ומתעלה השכינה הק' ונעשה יחוד הגדול על דרך שיהיה לעתיד.

ר"ח ניסן ור"ח אייר – תרין רעין דלא מתפרשין

והנה גם בזמנינו יש יחוד שהוא למעלה מיחוד קוב"ה והשכינה, והוא יחוד הנקרא יחוד אבא ואמא^{כא} אשר יחודם הוא בתמידות^{כב} וגם עתה

בחז"ל^כ רב איקלע לבבל חזינהו דקא קרו הלילא בריש ירחא סבר לאפסוקינהו כיון דחזא דקא מדלגי דלוגי אמר שמע מינה מנהג אבותיהם בדיהם. נמצא שכל מה שיש לנו בראש חודש היא מאותה ההארה מעין העתיד המתעוררת בכל חודש על ידי התיקון של קרבן ראש חודש שהקב"ה כביכול מביאו לכפרה על ענין ההסתרה וכנ"ל.

ר"ח תיקון הפגם – יחוד תמידי

והנה ידוע דע"י שהשכינה היא בגלות^כ אין עכשיו זיווג תמידי בינה לבין דודה קוב"ה, והוא תלויה במעשינו ועבודתינו בתורה ומצות, אבל לעתיד לבוא לא יהיה בהם פירוד והפסק כלל וכלל ויהיה זיווגיהן בתמידות, וכמו שכתב הגר"א בפירושו על תיקוני הזהר^כ בזה"ל: והענין כי התעוררות הזיווג הוא בשלהובין דגבורה שמאלו כו', ואח"כ וימינו דהוא טיפת החסדים. והחסדים גוברים מאד ומכבים את אש התאוה, ולכן נפסק התאוה עד זמן גדול. אבל לע"ל אף שתמלא הארץ דעה כמים

יח. תענית כח:

יט. ובאמת אינו כן, שלגבי הקב"ה לא נעשה שום ח"ו שום הסתרה אלא כל זה כלפי אנו המקבלים שאין אנו יכולים להתדבק באור החיים ביחוד גמור.

כ. תיקונא עשרין וחד, דף מה. (מדפוס וילנא)

כא. ואכהמ"ל בביאור ענין יחוד הלז.

כב. עכ"פ בחיצוניות לצורך קיום העולמות, ואף בפנימיות עכ"פ מדי יום לצורך המשכת המוחין לז"א. עיין כ"ז באריכות בעץ חיים, שער הכללים.

מילי דמלכא

והנה תפילין דרש"י הלא הם בסדרן קדש, והיה כי יביאך, שמע, והיה אם שמוע, והם נגד צירוף הוי"ה בסדרה וחמה בחינת מוחין הבאים מן אימא בינה, והנה צירוף הוי"ה של חדש אייר הוא יהה"ו כפי צירוף תפילין דר"ת שהם בחינת מוחין דאבא חכמהכ"ד, והנה ידוע לך מסוד הכתוב וטהרו וקדשו וכו' טהרה בבחינת בינה אימא, קדושה בבחינת חכמה אבא שנקרא קדש, והם תמיד בסוד תרין ריעין דלא מתפרשין^כ כן במשניות ב' הסדרים קדשים טהרות נרמזין בפסוק והיה אמונת וכו' חכמת ודעת בחיבור הו' (וגם תראה סוף סדר קדשים קודם שמתחילין בסדר טהרות מדבר שם בזקני תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין דעתן מתיישבת עליהן, הבן), על כן האוכל קדשים צריך להיות טהור ומי שאינו טהור לא יאכל מן הקדש, הנה אלו הב' חדשים ניסן אייר הנה צירופיהן כענין צירופי תפילין דרש"י ודרכינו תם מוחין דאבא ואמא כמש"ל והם בבחינת ריעין דלא מתפרשין, על כן מי שלא היה טהור בניסן יאכל קדשיו באייר, הבן, כל זה הנני כותב בדרך אפשר והשם הטוב יודע האמת".

בעת גלותינו הוא אינו נפסק ונמשך מזה השפעות טובות בלי שיעור ובלי גבול כל הזמן כמבואר רבות בזוה"ק וכתבי האריז"ל.

והנה ב' החדשים הראשונים הם ניסן ואייר. ובניסן היה גילוי הגדול ובו נגאלו ישראל והיה בו פסח ראשון שהיה באתערותא דלעילא, וחדש אייר יש בו גם ענין עמוק שפסח שני היה בחודש זה והפסח שני היה בא באתערותא דלתתא מצד השתוקקות ישראל ששאלו למה נגרע.

וב' חדשים אלו אגודים ומאוחדים יחדיו אשר אחד משלים לשני, והם תרין רעים דלא מתפרשין והם רומזים על היחוד הגדול הנ"ל יחוד או"א שהוא בתדירות ואינו נפסק לעולם.

ניסן אייר – צירופיהם ענין רש"י ור"ת

והנה לך לשון קדשו של ספר בני יששכר^כ ענין פסח שני בחדש אייר. "נ"ל על פי מ"ש במאמר א' דהנה צירוף הוי"ה של חדש ניסן הוא הוי"ה בסדרה, וכבר ידעת ד' פרשיות שבתפילין חמה רמוזים בשם הוי"ה,

כג. מאמרי חודש אייר, מאמר ב', פסח שני.

כד. שעה"כ דרושי התפילין דרוש ו'

כה. זוה"ק ח"ג ד' ע"א

של סברת ר"ת. ובוה לא פליגי, וצריך להניח ב' זוגות ביחד, כשתי הסברות שלהם^כ.

ועבודתנו צריך גם להיות על דרך זה, דהיינו להשתדל להיות דבוק בבחינת החיים ולהיות כל הזמן על דרך ח' שאין היחוד נפסק מאתנו, על פי ערכנו ודרגתנו. ואשר על כן היו נהגו הצדיקים להניח תפילין דר"ת תיכף אחר תפילין דרש"י כי רצו לחברם יחדיו שיהא בבחינת יחוד או"א והיה מכוונים שהברכה אשר מברכים על תפילין של רש"י גם על תפילין דר"ת. ויתרה מזו ישנם מן החכמים בעיקר אצל חכמי ספרד אשר היו מניחים ב' התפילין יחדיו רש"י ור"ת.

במלכות ישראל מתעורר ענין ראש חודש

הנה מצינו שאצל ב' המלכים הראשונים [ע"ד ב' חדשים הראשונים] שאול המלך ודוד המלך נזכר ענין ראש חודש, ושאל המלך עשה סעודת ראש חודש ודוד לא בא לסעודה, ושם סובב ענין המלוכה בין שאול ודוד כשיונתן המליץ על דוד מדוע לא בא אל הסעודה והיה זה הסעודה של ראש חודש. והענין הוא מפני שמלך ישראל הוא מרכבה למדת המלכות ולכן הרגיש את קדושת ראש

רש"י ור"ת - אלו ואלו דברי א-להים חיים

וזה ענין הידוע המובא בספה"ק שענין תפילין דרש"י ור"ת אינם סתירה אחד לשני, ואדרבא אחד משלים לשני וכן נעשה יחוד הגדול של או"א שיחוד זה הוא בבחינת 'אבר ח' שאינו סר ונפסק לעולם, וזה היה צריך להגלות על יד יונתן ודוד שעל ידיהם היה נעשה יחוד (כאשר יובא לקמן מספר מאור ושמש).

וכך כתוב בפע"ח: תפילין כסברת רש"י ור"ת, הפוסקים אמרו, כי ראוי הוא להניח שני זוגות תפילין מספק, א' כסברת רש"י, וא' כר"ת. ודע, כי ב' הסברות אמיתית. וכמ"ש בפרק הקומץ מקום יש בראש להניח ב' תפילין. וכן נזכר בזוהר במקומות רבים ובתיקונים, ובפרשת פנחס בר"מ דף רכ"ח, דאית תפילין דעלמא דאתי, דאינון היות באמצע. ובג"ד אוקמוהו מארי מתניתין, אית ברישא מקום, להניח ב' זוגי תפילין, וע"כ צריך לבאר ענינם וכו', אח"כ שמעתי דרך אחר ממורי זלה"ה, ועמו נתבאר כי שניהם דברי אלהים חיים, ולא פליגי. והענין, כי הנה נתבאר אצלינו, כי יש מוחין לרישא דו"א מסמרא דאמא, ומסמרא דאבא. והנה ממוחין דאמא, יוצאין התפילין של סברת רש"י. וממוחין דאבא, יוצאין התפילין

היה המלך הראשון ואם היה מקיים מחיית עמלק היה אז גמר התיקון. ועיקר השעיר בראש חודש איתא בזוה"ק (ח"א קל"ח ב) חד שעיר בגין לאמשכא ליה לאתריה ויתפרש מן סיהרא וכו' עיין שם וזה מחיית עמלק שנצטוה שאול.

צדיק יסוד עולם – בבחינת חי

והמשכת ענין המלכות מעין העתיד בבחינת יחוד תמידי נעשה על ידי הצדיק יסוד עולם שאין בו פגם והוא תמיד בבחינת חיים. והיחוד וצינור ההשפעה הוא על ידי בחי' היסוד, שצריך להיות באבר חי, ובלא"ה אינו חיבור כלל ובוודאי שאינו משפיע. והצדיק דבוק ומשפיע באופן תמידי כי הוא בבחי' 'אבר חי' תמיד, וכמו שיהיה לעתיד לבוא כאשר הבאנו לעיל מהגר"א שהיחוד לע"ל יהיה כ"כ גדול עד שמים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה הגדולה, ואז גם החיבור בין קוב"ה והשכינה לא יפסק לרגע, ואדרבא החיבור התמידי החי מעורר יותר השפעות, בבחינת מים רבים, ואינו מכבהו ועוד יותר

ויוסף הצדיק שהוא היה ענין צדיק יסוד עולם היה בבחינת 'חי', וכדכתיב ביה יוסף בני חי"י, ועל

חודש ואף שלא מצינו בתורה חיוב לסעודה בראש חודש עשה סעודת ראש חודש. כי בראש חודש מתעורר תיקון פגימת הלבנה שהיא המלכות ומלכי ישראל היו מרכבה למדת המלכות והרגישו את התיקון דלעתיד ולכן עשו סעודת ר"ח.

ובספ"ק פרי צדיק כתב כדברים האלה: וכן גם ענין סעודת ראש חודש לא מצינו רק אצל שאול המלך. מפני שהמלך מרכבה למדת מלכות ועל כן הוא מרגיש קדושת החודש. שבתורה לא מצינו רמז לחיוב סעודת ראש חודש. וכן במשנה מצינו רק ממה שאמרו (ר"ה כג:) וסעודות גדולות עושין להם וכו', והיינו בעת קידוש החודש. וכן במשנה (סנהדרין ע.) אכל בעיבור החודש ובגמרא שם. ובירושלמי שם (סנהדרין פ"ח ה"ב) דר' יוחנן הוה עליל לכנישתא בצפרא ומלקט פירורין ואכל ואמר יהא חלקי עם מאן דקדש ירחא הכא רומשית. ובאמת לא מצינו לשון קדושה לראש חודש רק בתורה שבעל פה מצינו ראש בית דין אומר מקודש וכל העם עונין אחריו מקודש מקודש (ר"ה כד.) והבית דין בעת קידוש החודש עשו סעודות מפני שאז הרגישו קדושת החודש. וכן המלך שהיה מרכבה למדת מלכות הרגיש קדושת החודש ועשה סעודה. ושאול

כי היה רוצה להביא את המלכות לתיקונה, והמלכות בתיקונה היא עי יחוד ב' הבחינות של יונתן ודוד, ויונתן היה בבחינת משיח בן יוסף^כ, וכאמור שיוסף שהוא צדיק יסוד עולם הוא אשר משפיע ומכונן את המלכות^כ, אשר לכן היה יונתן משתדל במסירות נפש להקים את מלכות בית דוד, כי רק עי"ז יבוא התיקון. ואדרבא, אין כאן חסרון כלל, דדייקא על ידי ב' המלכים המשתמשין בכתר אחד נעשה היחוד והאחדות. ומלכות באופן זה היא המלכות הראויה והשלימה ותכלית התיקון. ולכן לא השגיח כלל על שהיה מיועד עבורו מלכות שאול ושהוא יכול להיות בעצמו מלך ישראל, ובוודאי לאו מילתא זוטרתא היא להיות המרכבה למלכות, אבל הוא ידע שהמלכות בתיקונה היא דייקא על ידי היחוד והחיבור של יסוד ומלכות יחד.

דרך זה שהיסוד הוא בדרגא של 'חי', היחוד הוא תמידי ומשפיע את האור להמלכות, ונעשה על ידי זה יחוד בשלימות, שב' הבחינות דהיינו יסוד ומלכות אינם נפסקים לרגע, וזהו בחינת שני מלכים המשתמשין בכתר אחד, וכך הוא בנין המלכות הראוי והשלם.

יונתן ציס"ע דוד מלכות - יחוד יסוד מלכות

וזה יהיה התיקון לעתיד לבוא, שיהיו ב' מלכים משתמשין בכתר אחד, כי המלכות אחד הוא, וב' המלכים הם משלימים אחד לשני, וכשהם מתייחדים נעשה המלכות ביחוד ובאחדות גמורה, וזה באמת התיקון הגדול שיהיה לע"ל.

ויונתן היה בבחינת יוסף והיה רוצה להשפיע להמלכות ומסר נפשו למען דוד, למען יתקיים מלכות דוד

כח. כ"כ רמ"ע מפאנו במאמר חקור הדין.

כט. וכדברים הללו מובא בייטב לב (פר' ויגש), "מבואר במדרשים (ב"ר צג, ב) אשר מחלוקת יהודה והשבטים עם יוסף היתה על דבר המלוכה, כי חשדוהו כחולק חלילה על מלכות בית דוד. אבל האמת כי שניהם צדקו יחדיו, כי משיח בן יוסף קודם למשיח בן דוד, ומאת ה' היה להמליך את יוסף במצרים להיותו מרכבה לשכינה בחינת מלכות, למען יהיה לישראל קיום ועמידה בהיותם שם, ויוסף הצדיק בחינת יסוד, צינור המשפיע המלוכה לבית דוד. ובעת שמכרוהו ליוסף והתחיל להתנוצץ ענין מלכות בית יוסף, אז היה מעשה יהודה ותמר שממנו יצא חוטר מלכות בית דוד, וכדאיתא במדרש (שם פה, א) על הפסוק (בראשית לח, א) ויהי בעת ההוא וגו', והקב"ה עסיק ובורא אורו של משיח. אבל החילוק, כי המלוכה של יהודה היתה בהעלם דבר באתכסאי עד עת הגיע זמן

מילי דמלכא

יונתן רצה לתקן מיעוט הלבנה
ולהעלות את המלכות

ומה נפלאו דברי ספה"ק מאור
ושמשל שכתב בענין זה
כדברים האלו: ונראה לרמוז בזה
אהבת דוד ויהונתן שגדלה כל כך
שאמר דוד עליו נפלאות אהבתך לי
מאהבת נשים, והיה אהבה שאינה
תלויה בדבר. והענין הוא, שכתוב
בכתבי האר"י ז"ל שבשם 'יהונתן'
כלולים שלש אותיות משם הוי"ה ב"ה,
דהיינו יה"ו, ודוד רומז למלכות שהיא
ה"א תתאה. והנה כתיב ויעש א-להים
את שני המארת הגדולים את המאור
הגדול לממשלת היום ואת המאור
הקטן לממשלת הלילה, ודרשו חז"ל
על שקטרגה הלבנה ואמרה אי אפשר
לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד
אמר לה הקב"ה לבי ומעמי את
עצמך, לפיכך פייסה ואמר לה צדיקים

יקראו על שמך ודוד הוא הקטן. והנה
כתיב כי יד על כס י-ה, נשבע הקב"ה
שאינ הכסא שלם ואין השם שלם עד
שימחה זכר עמלק, והיה מנמת נפשם
של יהונתן ודוד למלאות פנימת
הלבנה, שיתחדו האותיות יה"ו עם
הח"א תתאה"א.

נמצא שאדרבא כל תיקון המלכות
הוא ע"י היחוד הגדול שהיה
ראוי להיות על ידי יונתן ודוד וכל
הענין הזה נעשה בראש חודש, אלא
שעדיין לא הגיע השעה לכך ויונתן
שהיה ראוי להיות משיח בן יוסף
נהרג במלחמה.

מלכות דוד נתכונן ע"י שאול ויונתן
ואנו רואים בדוד המלך, שבעת אשר
היה נרדף ע"י שאול כל הזמן
עקב ענין המלוכה, לא מנע זאת ממנו
מלהיות דבוק בה', והיה מתפלל

מלכות בית דוד, אבל המלוכה של יוסף נצמח ונתגלה תיכף במצרים והוא יצא
ראשונה למלוק.

ל. ויקרא, הפטרת מחר חדש. ועוד כמה מקומות בספר על ר"ח

לא. עיי"ש שהאר"י בזה בדברים נפלאים ונעתיק עוד חלק מהדברים וז"ל: "והנה
כשאמר הקב"ה להלבנה 'לכי ומעטי את עצמך' נתמעטה עד נקודה קטנה,
וכמעט שנתבטלה ממציאיות, ואין לה מגרמה כלום עתה בגלות המר, רק מה
שנשפע עליה על ידי הוי"ו קצוות; ועיקר עבודתנו - שיתעלה המלכות ויתיחד
עם המוחין, ואז יהיה השם שלם והכסא שלם. והנה אמרנו לעיל, שהשם הוי"ה
ב"ה; י"ה הוא המוחין כי י"ה רומז לחכמה ובינה ודעת; ו"ה הן המדות. ושלשה
מוחין הן; נמצא בהמוחין הן שלשה חצאי שם הוי"ה, דהיינו בכל מדה מהמוחין
הוא שם י"ה, דהיינו בחכמה - י"ה, ובבינה - י"ה, ובדעת - י"ה, כי כל אחד
נקרא פרצוף שלם כידוע ליודעים. והנה אמרנו למעלה שאהבת דוד ויהונתן
היה, כי בשם יהונתן כלול יה"ו מאותיות הוי"ה ב"ה, והיה מגמת יהונתן להמשיך

חי' גם לאחר מותם ויתיר מבחיוהי. אמנם דבר זה לא נראה לעין ולא נתגלה עדיין לעינינו אך כח זה יש כל הזמן והוא מחובר ביחוד תמידי לבחינת המלכות ויש לנו לגלותם.

דוד מלך ישראל חי וקים – הסימן לראש חודש

ודוד המלך שהוא בחינת המלכות היה בבחינת 'חי לעולם' והוא גילה והעלה את המלכות להתייחד ביחוד גמור ללא הפסק. וכאשר אמרו חז"ל שדוד המלך לא ישן יותר משיתין נשמי כי השינה הוא אחד מששים ממיתה ופחות מזה אינו נחשב שינה ולא הוא בחינת חי וכה הם דברי הזוהר הקדוש על ענין זהלי הא דוד מלכא חי וקיים לעולם ולעלמי עלמין, ודוד מלכא הוה נמיר כל יומיו ולא ימעים טעם מיתה בגין דשינתא חד משיתין במיתה איהו, ודוד בגין דוכתיה דאיהו חי לא הוה נאים אלא שיתין נשמי.

ואמרו חכמינולה אמר ליה רבי לרבי חייא זיל לעין טב וקדשיה לירחא, ושלח לי סימנא, דוד מלך

ומזמר ומודה לה', והיה בבחינת 'אני תפילה', שהוא ענין המלכות. וכל כמה שהיה נרדף יותר יותר כך נעשה ונתעלה יותר בבחינת 'אני תפילה', והמלכות נתקרבה אליו יותר. ואצל שאול זה היה בהסתר, דהיינו שרדף אותו ורצה להרחיקו מן המלכות [ובאמת הביא עי"ז שתכונן מלכותו, כי על ידי זה דוד נתדבק יותר בענין המלכות]. אבל אצל יונתן זה היה בגילוי ובהארה.

ואחרי שלא הגיע השעה ולא זכינו שתהיה מחיית עמלק כהלכתהלב ושאל ויונתן נהרגו במלחמה עבר המלכות לדוד המלך, עכ"ז השפעת יונתן היה נמשך והיחוד בין יונתן ודוד נמשך. ודוד בהספידו את יונתן אמר "בחייהם ובמותם לא נפרדו" דהיינו שהגם שהיה נראה לפנים שיונתן מת, ולכאורה נפסק כל ענין היחוד שצריך להיות ב'אבר חי', אבל באמת לא כן הדבר, כי יונתן כאמור היה בחינת משיח בן יוסף שהוא צדיק יסוד עולם, ואין חל עליו מיתה, וצדיקים במיתתם נקראים 'חיים', והם משפיעים בתמידות ב'אבר

המוחין להמלכות שיהיה היחוד פנים אל פנים ויתעלה המלכות, ומקבלת שפע מהמקור המוחין.

לב. כאשר הבאנו לעיל מרבי צדוק הכהן זצ"ל.

לג. סוכה כו:

לד. ויגש רז. ועיי"ש.

לה. ר"ה כה.

עם לבבנו. ואנו מלאים נסיונות קשים ומרים בכל הענינים ובמיוחד בדברים שהם היפוך ענין ה'חי'. ובאמת איננו חפצים לעבור את פי ה' ולמרות בו אלא היצר האויב והאורב לנו בכל עת מצוא הוא אשר מכשילנו בתבערה ובמסה, ומלחמתנו נגדו היא תמידית ללא הספק. ויש לשאול מדוע באמת ה' ככה לנו, הלא ברצות ה' יסלק את היצר הרע ויפריחנו אל מקום ציה ושממון לבל יוכל הסיתנו לסור מה'. ומדוע באמת השי"ת מניחו ליצר להתגרות בנו כל העת, הלא דבר הוא.

והענין הוא שהכל מא-ל נורא עלילה והוא עושה לנו זאת בעבור שהוא חפץ בנו ורוצה לקרבנו אליו, והוא רוצה שאנו נתקרב באהבה גדולה ותשוקה גדולה בבחינת יחוד הגדול יחוד ואהבה תמידית, כאשר עשו הצדיקים הגדולים. אמנם מאחר שאנשים קטנים אנחנו, ואין אתנו יודע עד מה, בא הקב"ה ברוב רחמיו ומעורר בנו את הענין של מדת האהבה וכו' במדה גדולה ומרובה, בבחינת 'חי' באופן תמידי, ללא הפסק. ונסיונות אלו אינם מרפים אפילו לרגע ואנו כל הזמן בבחינת 'חי', ובכח זה שאנו מקבלים את כח אהבה התמידית אנו יכולים לרוץ אל אבינו בוראינו בתשוקה ובאהבה עזה בבחינת מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.

ועל ידי זה שאנו מקבלים את הנסיונות הקשים ללא הפסק

ישראל חי וקים. והדברים נפלאים עד מאד כי אנו יודעים אשר חכמנו ז"ל הסתירו בנגלות התורה את הסודות הנעלמים ורמזו לנו את הדבר הנשגב שבחינת המלכות מתעורר בכל ראש חדש שהוא הארת החיים שלעתיד. והסימן לראש חודש הוא דוד המלך שהיה המרכבה למלכות והעלה אותה. כי ענין הפסק החיים וענין המיתה בא רק מהסתרת האור והעדר היחוד בבחינת 'חי', ועל ידי בחינת המלכות כשהוא בהתגלות משם מתגלה בחינת 'חי וקים' (היות והמלכות מורה על בחינה ש'לית ליה מגרמיה כלום' ועכ"ז הוא מתעלה כ"כ עד לבחינת הכתר שהיא נעשה בבחי' עטרה לראש בבחי' 'כתר מלכות', ואכמה"ל).

ובראש חודש נעשה תיקון הפגם ונסתלק ענין ההעדר שהיא בחינת 'אבר מת', ונתגלה האור שבמלכות ה'חי וקים' היחוד התמידי. ולכן אנו אומרים בקידוש לבנה 'דוד מלך ישראל חי וקים', משום שבראש חודש מתגלה ה'חי לעולם' שאין בו הפסק ופירוד, אלא יחוד תמידי.

נסיונות תמידיים – כח לעורר דבקות תמידית

והנה אמרנו שענין מיעוט הירח גרם להסתרה גדולה, וכל הגלויות והצרות וכל הירידות שיש לנו היא מענין זה אשר יש שליטה לחלקים שאינם של קדושה בעולם, והם הם המפריעים לנו לעבוד את ה' כאשר

לא היה די לירח שהוקטן, עד שאמר הקב"ה 'הביאו עלי כפרה'. כי הקרבן שהוא בראש חודש, שבו הירח בתכלית הקטנות, וביום זה הקירוב אל השם יתברך, כאשר מורה שם 'קרבן', שיש ביום זה הקירוב אל השם יתברך, וזה סלוק התלונה מן הירח^ל.

וזה ענין של 'הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח', היות שבגלל הדבר הזה שיש מיעוט הירח אנו מתנסים ע"י הקב"ה בנסיגות קשים מנשוא והחושך וההסתר מנת חלקנו ואין אנו רואים מאומה ונדמה שאנו מתפרדים ח"ו מענין ה'חי', ועם כל זה איננו מרפים ממלחמתנו עם היצר ומתרפקים בגעגועין גדולים לבוא ולהראות לפני ה' ומפניו אליו נברך בבחינת אחזתיו ולא ארפנו, ויהי מה, על זה מביא הקב"ה כפרה, דהיינו שמסיר את הריחוק והחסרון ומקרב אותנו אליו בקירוב גמור בבחינת יחוד תמידי. וזה נעשה דייקא בראש חודש, וכאשר אמרנו למעלה שאז מתעורר ענין של לעתיד לבוא.

וראה נא הדברים מה שכתוב בספה"ק אמרי נועם^ל בזה"ל:

ולא אחת אנו כהולכים על חבל דק על פי תהום רבה, ולפעמים נדמה כי אבדנו ח"ו עם כל זה אנו לא מתייאשים ומתחזקים במלחמתנו שוב ושוב, ודייקא על ידי כח זה שאנו בבחינה של 'חי' כל הזמן באופן תמידי זה נותן לנו את הכח להתדבק בהקב"ה באהבה גדולה ויתירה במידה מרובה ללא הרף ולא הפסק, ולהתעלות לפי דרגתנו וערכנו לדרגא של בחינת יחוד או"א שהוא חיות תמידי בלי הפסק, דבקות מעין העתיד.

הביאו עלי כפרה – הסרת התלונה

ומה מאד נפלאו דברי מרן המהר"ל^ל שכתב דברים עתיקים מעין הדברים שאמרנו וזל"ק: וכבר בארנו באיזה עניין תיקון תלונת הירח, וזה כאשר המיעוט הוא גורם התקרבות אל השם יתברך, והוא כפרה על ה', רוצה לומר סלוק התרעומת ממנו יתברך וכו', כי אין מעלה כמו זה, שעל ידי חידוש הירח, והוא קטנותו, יש לירח קירוב גמור אל השם יתברך, שהוא יתברך חפץ בקטנות. ובודאי קטנות נחשב מעלה עליונה וכו', ובוה

לו. באר הגולה באר הרביעי פרק ג.

לז. דלגנו בהבאת הדברים כדי להקל על המעיין כאן, אך עצה טובה קמ"ל לעיין שם בכל הפרק דברים נפלאים והוא רומז על כמה וכמה דברים שדברנו כאן ובמ"א.

לח. חנוכה לר"ח טבת.

להשי"ת גם בהיותנו בדרגא של גוף וכך הקב"ה יקבל אותנו ויאספנו לחסות בצלו בדבקות שאינו נפסק כלל, ונהיה בדרגת 'ואתם הדבקים בה' אלוקים חיים כולכם היום' בדבקות וביחוד עילאה, יחוד או"א, שהוא חיבור בחיים תמידיים. וכאמור שאנו זוכים לזה בזה העולם ע"י הנ"ל, ומתעורר ענין תיקון העתיד הנעשה בראש חודש.

והבי איתא בזוהר הקדושלט על האי לישנא 'כל בשר' שאמרנו, והם רומזים על דברינו כאן. וזלה"ק: ובשבתי ובזמני מתפשטאן וסלקין למחמי ביקרא דמאריהון ולאתעדנא בעדונא עלאה כדקא יאות, דכתיב והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר יי', וכי כל בשר ייתי, לאו הכי הוה ליה למכתב אלא כל רוח או כל נשמה, מה כל בשר, אלא קודשא בריך הוא עבד ליה לב"נ בהאי עלמא בנוונא דיקרא דכבוד עלאה לעילא, ההוא כבוד עלאה איהו רוח לרוח ונשמתא לנשמה.

עמך כולם צדיקים – כל אחד מישראל הוא בחינת 'חי'

וענין זה יש בכל נשמות ישראל כי ישראל קדושים וטהורים הם וכדכתיב ועמך כולם צדיקים, דהיינו

והנה הקרבן שמקריבין בר"ח הוא ע"ד או"ל הביאו עלי כפרה בידוע, וזה הוא כוללת כל המזכות כי אין לנו שום אשמה ורשע בכל העוונות ואפילו חטא אדם הראשון, כי הכל בא מבח פגימה הלבנה כנודע. ומועט הירח היה קודם בריאת האדם, וע"ז נאמר אשר הריעותי כביכול כי נורא עלילה על בני אדם. וע"כ עיקר צמיחת קרן ישועה לישראל הוא ע"י ר"ח שיתוקן פגם הלבנה. ולזה גזרו היוונים על חודש, ולבאורה מדוע דווקא על הקרבן, אמנם בחכמתם הטמאה הבינו כי זהו עיקר הישועה שלנו, אשר בר"ח התחיל הלבנה להתגדל והירידה הוא לצורך עליה שתהיה בבחי' אשת חיל עמרת בעלה כנודע. וזה שאומרים זמן כפרה לכל תולדותם כי הוא שורש הכפרה לכל החמאים יען שהי' קצת פגם עוד קודם בריאת אדם, וכך היה רצונו כביכול אי אפשר לשום נברא להשיג זאת.

יבוא כל בשר להשתחוות – אפילו בדרגא של בשר

ויש להוסיף בזה שהלשון אשר הבטיח לנו הקב"ה על לעתיד כתוב יבוא כל 'בשר', דהיינו שהקב"ה ירומם אותנו ויקבל אותנו בהארת פנים בהיותנו בחינת 'בשר', שהבשר מורה על הגוף. אנו נבוא

החדש הזה לכם ראש חדשים

יז

**כל אחד מישראל יכול להגיע לדרגא
דב' מלכים משתמשים בכ"א**

ועל ידי שיהודי מתחזק ומוסיף
והולך הוא ממשיך עליו
בחינת צדיק יסוד עולם והוא זוכה
לפי דרגתו וערכו להיות דבוק בחיי
החיים ביחודא עילאה בבחינת חיבור
תמידי ע"י 'אבר החי' שמגלה
מפנימיות קדושתו. וזוכה להיות אוזר
ישראל בגבורה ועוטר ישראל
בתפארה להיות לראשו עטרת תפארת
ביחודא עילאה ועל דרועיה ביחודא
תתאה, בב' הבחינות תפילין דרש"י
והר"ת שהם היחוד דאו"א, בבחינת
ב' מלכים המשתמשים בכתר אחד,
דבקות מעין העתיד, ויזכה להתרומם
מעלה מעלה בקודש ויקבל שפע
ממרומים מברכה עליונה עד בלי די.
כן יזכנו ה' לזה אמן.

שבאמת בפנימיות כל אחד מישראל
רוצה באמת להתדבק לקונו, וכל
נפילותיו הם שלא לרצונו כלל,
כדאיתא בברכות² גלוי וידוע לפניך
שרצוננו לעשות רצונך וכו', והדברים
אמורים אפילו על אלו שאין רצונם
ניכר כלל כלפי חוץ אלא הוא גלוי
וידוע רק להקב"ה. ועמך כולם
צדיקים שכל אחד מישראל יש בו
בחי' צדיק, כל אחד מישראל יש בו
בחינת צדיק יסוד עולם שהוא בחינת
'חי', וצריכים להשתדל לגלותו ולא
ליתן ליצר החפץ שהוא ליפול
ביאוש למשול בו, אלא יתחזק
ויתגבר בעוז ובתעצומות ולא להביט
אחור כלל כי כל הנפילות והירידות
באמת הם רק נסיונות והם באים אך
ורק לרומם את האדם ולהעלות
לדרגות נעלות ונשגבות.

השכל וידע אותי

ראש חודש אייר תשפ"ב

הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו. כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי וגו' נאם ה'מב.

רמז נוסף יש בחודש זה, שכן **אייר** ר"ת ה' ה' [אות י' הוא תחילת שם הוי"ה] **א-ל רחום** (ראה אמרי נועם פרשת ראה ד"ה או יאמר ראה)מג, המורה על הי"ג מידות של רחמים שנאמרו לישראל לאחר שנכשלו בחטא העגל, וכל הנהגותיו של השי"ת עם בני

רמזי חודש אייר המורים על ענין האמונה

עומדים אנו בתחילת חודש אייר, וידוע (משנת חסידים מסכת אייר וסיון פרק א משנה א)מא **שצירוף הוי"ה** המאיר בחודש זה, הוא ראשי תיבות של הפסוק (ירמיה ט, כג) 'בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי', וז"ל הפסוקים (שם, כב-כג): כה אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל

מא. וז"ל: חדש אייר הוא און ימין דרחל והויה השולטת בה היא הצירוף השני של ה"ב צירופיה היוצא מר"ת יתהל"ל המתהל"ל השכל וידע לפיכך הוא נקוד בניקוד ר"ת אלו וצריך לכוונן בחתימת ברכה רבעית דמוסף לר"ח זה וגם יכוין בצירוף השני של אהיה.

מב. ראה מאור ושמש (פרשת שמיני) שכתב וז"ל: בשבוע ג' אנו ממשיכים הדעת לספירות (שער הכוונות ענין ספירת העומר דרוש ח) ובשבוע ג' של הספירה מתחיל ר"ח אייר, והצירוף של חודש אייר הוא דעת, שהצירוף שלו הוא יתהלל המתהלל השכל וידוע וגו' (ירמיה ט, כג), ושם מ"ה הוא דעת ומי שהוא חכם ומבין מדעתו (ע"פ חגיגה יא): יוכל לידע שגם הצירוף של ראש חודש מרחשון יורה על הדעת. לכן נהגו אנשי קדמוני זמנינו ללמוד בר"ח אייר ובר"ח מרחשון הלכה תוספות, מפני שביו"ט נתגלו קדושות עליונות על הכנסת ישראל, שהן בינה ודעת, וצירוף של ר"ח אייר ור"ח מרחשון מורים על הדעת, ונתכשרו חדשים אלו להשיג דעת התורה יותר מבשאר חדשים. והיה זאת להם לאות, אם ניתוסף להם דעת יותר ומחדשין חידושין דאורייתא יותר מבשאר חדשים, אז ידעו שהשיגו בהחג הקדושות העליונות.

מג. וז"ל שם: רחום נגד אייר, כי 'אייר' ר"ת ה' ה' אל רחום.

שבש"ס, היינו להתאמץ ולהתייגע עד שיגיע אל המכוון, וכנרמז בלשון הפסוק 'השכל וידוע אותי', להשכל ולידע את עומק ענייני האמונה, הן בהתקשרות אמיתית לבורא כל עולמים והן להתבונן בהשגחה פרטית וכדומה.

והמתבונן היטיב בהנהגתו של השי"ת, זוכה להביט על כל המאורעות שבעולם באופן נעלה יותר משאר בני אדם, וישיג השגות גדולות בדרכי ההנהגה בידיעה ברורה ובהכרה אמיתית.

ובנודע שהצדיקים הפליגו מאוד באמונת השי"ת בדרך האמור של 'השכל וידוע אותי', עד שלפעמים כשבאו אצלם אנשים להיפקד בדבר ישועה ורחמים, אם בכדי לזכות לזרע של קיימא או עבור ישועה לפרנסה בריווח וכדו', אזי היה נמנעו מלברך ולהושיע באותו הדבר שהפצירו הבאים להוושע, וטעם הדבר

ישראל מאז נמשכים ממידות אלו, ואפילו בזמן שנתחייבו כליה ח"ו, התנהג עמהם הקב"ה במידת הרחמים, ואיתא בגמ' (ראש השנה יז:) 'מלמד שנתעטף וכו' אמר לו (הקב"ה למשה) כל זמן שישראל חוטאין, יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם/מד'.

משני רמזים האלו נודע, שיש להאמין ולהתדבק בהשי"ת ובהנהגותיו ית', ואם כן עלינו להבין מהו השייכות של עבודה הזאת לחודש אייר דייקא.

עיקר האמונה שייכיר וישיג את דרכי ההנהגה של השי"ת

בתחילה נקדים לבאר שיסוד האמונה בהשי"ת הוא כמו שמובא בספר התניא^{מב}, שיש להתעמק ולהתבונן ביגיעה ובהתאמצות בדרכי השי"ת בהנהגת עולמו, וכפי הנדרש למי שעוסק בסוגיות המורכבות

מד. ראה בספר בני יששכר (מאמרי חודש אלול, מאמר ב') שם מובא פלוגתת הקדמונים בפירוש תיבת 'יעשו', יש שסברו שהכוונה הוא שצריך לעשות ממש [כמ"ש חז"ל מה הוא רחום אף אתה וכו'] ויש אומרים שסגי באמירה בלבד, וכתב שם שהבעל הפלאה ז"ל הכריע דבאמירה בעלמא סגי, וכן מסיים שם בעצמו ז"ל: ולפי זה על כרחך פירוש המאמר (יעשו לפני כסדר הזה) הכוונה באמירה בעלמא, ע"כ. **אבל זה ברור שכולי עלמא מודו דלא נתכוונו לאמירה גרידא בלי התבוננות כלל.**

מה. וזל"ק (לקוטי אמרים פרק מב), 'אך עיקר הדעת אינה הידיעה לבדה שידעו גדולת ה' מפי סופרים ומפי ספרים אלא העיקר הוא להעמיק דעתו בגדולת ה' ולתקוע מחשבתו בה' בחוזק ואומץ הלב והמוח עד שתהא מחשבתו מקושרת בה' בקשר אמיץ וחזק כמו שהיא מקושרת בדבר גשמי שרואה בעיני בשר ומעמיק בו מחשבתו כנודע שדעת הוא לשון התקשרות כמו והאדם ידע וגו'. וראה עוד מה שכתב באגרת התשובה (סוף פרק כה).

והתירוץ הוא, שהאנשים הטמאים הללו חשבו בנפשם שעל ידי שיתעסקו ויעמיקו בלבבם את ענין האמונה בבחינת 'השכל וידוע אותי', אזי יוכלו להשיג את המדריגה הנעלית שישכון השי"ת ביניהם גם כשהם בתוך טומאתם, והם התייגעו והתאמצו בכל לבבם שיאמינו ויכירו בגדלות השי"ת, ושידעו בבירור שבכל עת ובכל רגע 'מלוא כל הארץ כבודו' (ישעיה ו, א), ואין הבדל מבחינת ההשפעה בין אם זכו להיות בטהרה בעת שנצטוו ישראל על הקרבן ובין אם לא, וכשם שרצה השי"ת להתגלות ולשכון בתוך עם ישראל ביום י"ד ניסן, כך על ידי אמונתם ודביקותם השיגו שהם יכולים לזכות שיתגלה הבורא כל עולמים גם בחודש אייר, ואותו הבחינה הגדולה של 'ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה' דקאי אחודש ניסן דוקא, אין זה אלא לפנים, שהרי 'לית אתר פנוי מיניה' (תיקוני זהר תיקון נו צא, ב), ושוב בחודש אייר הם יכולים לעורר את אותו הבחינה של 'ועברתי', ואכן בכוח אמונתם הגדולה זכו שיתעורר הענין שוב והסכים הקב"ה שיקריבו קרבן הפסח בי"ד אייר, נמצא שדייקא בחודש זה זכו בני ישראל לחדש פרשה חדשה בתורה, ולהוריד השראת השכינה בחודש זה מדי שנה בשנה ע"י אמונתם בחוש והתדבקות בו ית'.

ובזמן שאיתא משמיה דהרה"ק בעל החידושי הרי"ם זי"ע (הובא

הוא, שהצדיקים האלו השיגו ההבנה וההכרה בהנהגת ובהשגחת השי"ת, וידעו בבירור שישועה כזו לא יועיל לאדם זה לטובה, ולפעמים רק לאחר זמן יהיה האדם ראוי לכך.

הטמאים לנפש אדם השיגו את מדריגת האמונה כמו בפסח ראשון ואילו יטעון האדם ויאמר, הרי עבודה זו של האמונה על ידי שישכיל ויתבונן, שייכת רק לאנשים צדיקים המורמים מעם, והאיך יכולים אנשים פשוטים כערכינו להרהיב עוז ולעבוד את השי"ת באמונה כראוי, אין זה אלא טענה מוטעית.

דהנה אנו רואים בקרבן 'פסח שני' שהאנשים שהיו טמאים לנפש אדם ולא יכלו להקריב קרבן פסח במועדו ביום י"ד ניסן, זכו בטענתם שטענו (במדבר ט, ז) 'למה נגרע', ואכן בישר להם משה רבינו שיוכלו להשלים הקרבת הפסח בי"ד אייר, ולכאורה הלא עצם בקשתם הוא תמוה, וכי מאיזה סיבה סברו שישכון השי"ת את שכינתו למטה ביום י"ד 'אייר' לקבל קרבנותיהם כשכל הקרבן הוא זכר לאותו לילה שזכו לה לאחר שהקריבו קרבן הפסח בי"ד 'ניסן' שהקב"ה השרה שכינתו בתוך בני ישראל בתוככי ערות מצרים, ואף גם שהיו אז טמאים לנפש, אבל מכל מקום מה שהיה היה, ואי אפשר שיתעורר שוב אותו זמן, ואותו בחינה.

ויתחפך מהשהייה במערה כל אותן שנים דבר טוב, וכמו שכן היה שתורתו של רשב"י – הזוהר הקדוש, האיר את כל העולם מאז ועד היום הזה, ונשפעים ממנו אוצרות מלאים של אמונה ועבודת ה' בפנימיות, וכן כל תורת החסידות מיוסדת על תורתו של רבי שמעון בר יוחאי, נמצא שבזכות עבודתם הנעלית במערה ובכוח אמונתם האמיתית וההכרה בהנהגת השי"ת יכולים אנו בדורות הבאים להגיע גם כן להשגות גדולות באמונת ה', ובכך לא תשתכח תורה מישראל^{מו}, כפי שתחזינה עינינו שכלל ישראל בהמוניהם מקושרים אליו ולתורתו כל אחד לפום דרגא דיליה.

על ידי הארת האמונה שנשרשה בימי הפסח יוכל להמשיכו בימי הספירה

וענין זה שייך לכל יחיד ויחיד שישתדל לקבוע בנפשו, לקשר עצמו בקשר אמיץ לבורא כל עולמים בבחינת 'השכל וידוע אותי', והחלש יאזור חיל ויאמר גיבור אני, ובפרט עתה לאחר חג הפסח שבו יצאו ישראל ממצרים, ואחר כך זכו שנקרע להם הים וכולם מקטן ועד גדול זכו לראות את כבוד ה'^{מו}, וכולם אמרו

ב'שפתי צדיק' - פילץ פרשת בהעלותך) וזל"ק: זקיני הקדוש ז"ל אמר יען שהטמאים צעקו למה נגרע, ואין מובן כלל מה צעקו הלא בפיחהם אמרו טעם הגרעון מפני הטומאה, אבל הי' צר להם מאור שיחסרו מצוה הקדושה כזו, ולא יכלו להתאפק מלזעוק למה נגרע. וע"י גודל התלהבות תשוקתם להמצוה נפתת פתח חרש שיתמשך אור קדושת הפסח שלשים יום ויובלו אז לעשות^{מו}.

רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר השיגו במערה את דרכי הנהגת השי"ת

כמו כן חל בחודש זה היומא דהילולא קדישא של התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי שאצלו ראו עבודה זו באופן נעלה מאד בעת שנגזר עליו ועל בנו רבי אלעזר שיתחבאו במערה י"ג שנים (ראה שבת ל:), ולכאורה איך יכלו לסבול זמן כה רב במערה בלא כלום, הרי על פי דרך הטבע אין בכוחו של אדם לישיב בדד אפילו במשך חודש אחד במערה באותו מצב ולעבוד את הבורא כראוי וכנכון, אלא העניין הוא שהצדיקים הקדושים האלו השיגו והאמינו בלב שלם בהנהגת הבורא עד שהכירו בגזירת הקב"ה שבוודאי יתגלה

מו. ובגמרא (שבת קלח:) תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר חס ושלוש שתשתכח תורה מישראל שנאמר (דברים לא-כא) כי לא תשכח מפי זרעו
מו. וכמו שפירש רש"י בשם המכילתא בפסוק (שמות טו, ב) זה א-לי ואנוהו.

**כשישריש בליבו האמונה בימי
הספירה יוכה ל'דעת' ולצאת
מ'גלות המידות'**

ובתוספת נופך למעלת עבודה
נשגבה זו דייקא עתה
בימי הספירה, ראוי ונכון להביא לשון
קדשו של בעל ה'אור המאיר' (זיטאמיר
- דרוש לספירת העומר), וז"ל: והנה איתא
בספרים (פרי עץ חיים שער חג המצות פרק
א) שבמצרים היה הדעת בגלות^{מט}, ועתה
המדות המה בגלות, והכוונה טרם
הראות אותות ומופתים במצרים, עדיין
לא ידעו ולא יבינו פרסום אלקותו
יתברך, ויכלתו הגדולה אשר כל יכול
לשדד המערכות וגו', וכל זה שכחו
מחמת גודל טורח השעבוד את בחינת
אלקותם שקבלו מהאבות, וממילא נפל
הדעת את ה' במיצר י"ם החכמה,
ואחר כך בהגיע עת לצאת בני ישראל
מעבודת מצרים, על ידי שידוד
המערכה והראות אותות ומופתים, אז
ניכר גדולתו ורוממותו ועוצם יכולתו
על ידי משה רבינו, ויצא הדעת
מהגלות, עד שמגדולים ועד קטנים
גדול שמו יתברך, לדעת שיש בורא
עולם ומנהיג ומשגיח.

שירה כאחד, אם כן עלינו להתחזק
בזה אפילו לאחר שכלו ימי הפסח,
ואפשר להמשיל זאת למקום שהאירו
אותו באור יקרות, והיה המקום מאיר
ומהנה את בני האדם עד למאוד, ובא
אחד וכיבה את המאורות, ואז כשבאו
שוב בני אדם לאותו מקום והשתוקקו
ליהנות מזיו האור, אמר אחד לפניהם,
אל תעצבו על חסרון המאורות, כי
האורות עדיין קיימים במקום זה, וכל
מה שעליכם לעשות הוא לגשת
לכפתור שם מדליקים אותו ואז
בפעולה קלה מאוד יהנו גם הם
מהאור יקרות.

כמו כן כשאנו ניגשים לקראת
עבודת ימי הספירה שהם
בחודש אייר שבו נרמז לנו הענין של
עבודת האמונה בבחינת 'השכל וידוע
אותי' לאחר שנתמלא רוחנו
ונשמותינו בחג הפסח – חג האמונה
באור יקרות, וכבר נשרש בנו ענין
האמונה, אז כעת עבודתנו בימי
הספירה להמשיך על עצמינו מאותו
אור יקרות שכבר נשרש בנו ולהמשיך
ממנה להאיר עוד ועוד^{מח}.

בכבודו נגלה עליהם והיו מראין אותו באצבע, ראתה שפחה על הים מה
שלא ראו נביאים.

מח. וכעין שביאר ה'עבודת ישראל' (יום ב' דפסח) וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' (ויקרא
כג, טו) 'וספרתם' הוא מלשון ספיר ויהלום, שאתם צריכים להאיר וכו'.

מט. וזה לשונו שם: שבהיות ישראל במצרים היו בגלות הדעת, היינו שהיה כביכול
בחינת הסתלקות המוחין, וסוד מקור נשמות ישראל היה לבחינת עיבור, והוא
הסתלקות המוחין סוד חכמה בינה דעת.

השכל וידע אותי

כג

שעומד עדיין עם ראשו ורובו במיצר ים עם מדותיו, שאינו נקי וזך בהם ממגע נכרי, ויכול להיות שילכד ח"ו בחומר שבעונות ומדות מגונות, וקשה עונשם של מדותי (יבמות כא, א), עכל"ק.

ובך גם אנו מוצאים בדבריו הק' של הרה"ק בעל ה'מאור עיניים' זי"ע (בפרשת שמות) וז"ל: והנה אחר יציאת מצרים שהוציאו הדעת מהגלות, אף שיש גלות, מכל מקום אין הדעת בגלות, כי אם לתועים גמורים הכופרים במציאות, אבל לרוב העולם אין בגלות, כי אם המדות, דהיינו אהבה ויראה והתפארות ואינך המדות, כי הכל יודעים שיש מציאת האל יתברך שמו, ויש להם דעת כל אחד לפי בחינתו, אך המדות מתלבשים בגלות, כגון אהבת אחרות ויראת אחרות, וכן בכל המדות משתמשין בהם שלא כרצון הבורא ית"ש אשר טבע וחקק בהם המדות רק לעבודתו יתברך'.

אמנם עם כל זה עתה המדות המה בגלות, כי עינינו הראות עתה, אם שואלים לאחד מישראל מאן דהוא, האתה מאמין באמונה שלימה בבורא עולם, שהמציא יש מאין, ומשגיח בפרטי פרטיות דרכי איש ומעלליו ומספר צעדיו, יאמר: הן, ו'האמנתי כי אדבר' שהו"ה כל הויו"ת, ועם כל זה כשתתבונן ותסתכל אחרי פרטי מעשיו, נמצא עולתה בו, והולך שובב בדרך לבו, ולא זר מתאותיו הבהמיות, כי אם מלא פניות ורמאות, ואם בא יבא לידו אחת ממדות המגונות לא יעזבנה, מורה היות שהמדות המה אצלו עדיין בגלות, ואינו יכול להכניס הדעת והמדע שידע בעצמו לערך תבונתו, שיש אלוה המשגיח בפרטיותיו וצפונות מחשבותיו, עם כל זה התאווה גוברת עליו, ונגרר אחרי רוע המדות ז' תועבות המושכים לאדם למטה לקליפותיו, וכיון שכן אם כן מה מועיל לו הדעת את ה' ואמונה התקועה בקרב לבו, כיון

ג. וראה עוד בדרוש לסוכות מה שכתב שם: ואיתא (ר' פע"ח שער חג המצות פ"א) בתחלה היה הדעת בגלות, ועתה המדות המה בגלות בחוץ, הענין, כי אם תשאל לקטן שבקטנים, היש לך האמונה בבורא עולם, אזי יאמר שהאמונה תקוע בלבו, שיש בורא עולם ומנהיג ומשגיח בפרטי פרטיות ועם כל זה לבו בל עמו, ולא זר מתאות לבו מכל הבא בידו, מפניות ורמאות וכדומה ממדות מגונות, והכל מורה היות המדות המה בגלות, ואינו יכול להכניס הדעת בהמדות, ולזה תיכף אחר צאת בני ישראל ממצרים, בא להם מצות ספירת העומר, עצם הכוונה להכניס הדעת שנודעת להם באמצעות יציאת מצרים.

גלות המדות קשה מגלות הדעת

ועל קושי זה של גלות המדות יותר מגלות הדעת ראה מה שכתב בספר אגרא דכלה (פרשת כי תצא) וזה לשון קדשו: והנה ידוע שכעת הוא גלות המדות חג"מ נהי"מ, והדעת הוא הכולל מאחד ומקיים כל המדות, והנה ידוע דבשביל זה נתארך בעוה"ר זמן הגלות הזה, להיותו מגלות המדות. ומוסיף שם שגלות זה קשה מגלות הדעת, משום שלכל אחד הוא באופן אחר: ואין גלות אחד דומה לחבירו, כי אצל זה מדת אהבה בגלות ואצל זה היראה וכיוצא, מה שאין כן במצרים היה גלות הדעת והיה לכולם בשוה, והבן מאד^{נא}.

בספירת העומר יש התפשטות הדעת ויש להתבונן ולהכניס דעת בלב

ועל זה ממשיך בעל האור המאיר שם בדבריו הנפלאים והם ממש כטללי תחיה עבוירנו וז"ל: ולגודל רחמנותו יתברך כרחם אב על בנים, צונו לספור שבע שבועות תיכף אחר צאתם ממצרים, הוצאות הדעת

מהגלות, צוה לנו להכניס הדעת בהמדות, וזה עיקר הכוונה של ספירות עומר, להכניס בקרבנו אותו הדעת שקנה בעצמותו בצאתו ממצרים דעת, ועתה יש לו התפשטות הדעת, כאשר נראה ב'דרוש פסח' (שער הכוונות דרושי הפסח דרוש ט), איך שמציאות מצרים ישנה בכל אדם ובכל זמן, ולערך דעתו ועוצם הכרתו ואמונתו התקוע בקרב לבו יכנס זה הדעת בבחינת מדותיו, לבלתי עשות פעולה גדולה וקטנה זולת הבורא, כי אם הכל בהתקשורת, כאלו עומד לפני המלך ורואה מצפוניו וגילוייו, ומלא בושא וכלימה לפניו יתברך, וזה תועיל לו אחר כך בבא חג הקדוש שבועות, להיות כלי מוכן ומוכשר בקומה שלימה להארת התורה הקדושה, שאז חוזר למציאות הראשון שניתנה התורה לעם קרובו ישראל, ולכן החיוב מוטל להכין את לבו על ידי סוד הספירה, לתקן מלא קומתו בזיכוך גדול, שתוכל התורה להאיר אליו בלי שום מונע, וכלל זה נקוט בידך, לערך הכנתו וזיכוך גופו, כמו כן מקבל בחינת תורתו של כל השנה^א.

נא. וכך כתב בספרו רגל ישרה (מערכת ד אות כד): וזה לדעתי מה שנמשך הגלות המור הזה בעוה"ר, כי במצרים היה גלות כולל לכולם יחד גלות הדעת, ובהתוודע להם אלקותו אזי תיכף נגאלו, משא"כ כעת בגלות המדות אינו דומה גלות של זה לגלותו של זה, כי אצל זה בגלות מדת החסד שהוא אהבה ועוסק במידה הלז באהבות רעות רחמנא ליצלן, ואצל זה מדת יראה ועוסק ביראות רעות וכדומה. וראה מה שכתב רבינו בבני יששכר מאמרי חודש אדר מאמר ג בהגהה ולא יקשה לן מה שכתבתי במקום אחר (רגל ישרה מערכת ד אות כד) אשר רק במצרים

וזה"ל: הזהירה התורה בכל מקום זכור את יום צאתך מארץ מצרים, למען תזכור וגו', וכן כמה פעמים, כי הוא נתינת עצה איך להוציא המדות גם כן מהגלות, כי אם יזכור כל אחד כי הדעת יצא כבר ממצרים ונודע לו מציאת האל יתברך שמו בודאי נקל גם כן להוציא את מדותיו מהרע ולהביאן אל הטוב כנודע, שלא להשתמש בהן רק כמו שמחייב הדעת וכמו שדרש בן זומה 'למען תזכור וגו' כל ימי חיך', 'ימי חיך' הימים, 'כל ימי חיך' הלילות (ברכות יב:), כי בחינת 'יום' נקרא כשהשכל הוא בהיר

וע"ע בדיבוריו הק' באור המאיר (בדרוש לסוכות) ששם מסיים את דבריו בזה"ל: ולכן בין פסח לעצרת זמן קבלת התורה, מצוה עלינו לספור העומר, להכניס הדעת של יציאת מצרים להמדות, בכדי שיהיה כלי מוכשר לקבלת התורה"ב.

על ידי שיכונים לעצמו הדעת יתקן הכל וגם יוכל להביא את המדות להטוב

ועוד עצה נפלאה להוציא המידות מהגלות אנו מוצאים בהמשך דבריו הק' של בעל המאור עינים (שם)

היה גלות הדעת, וכבר יצאנו מזה לחירות עולם, וגלויות אחרות הם גלות המדות כי אם עיני שכל לך תבין, במצרים היה גלות בחינת הדעת הכללי, ובגלויות אחרות גלות הדעת המתלבש במדות, כמה דאת אמר (משלי כד, ד) 'ובדעת חדרים ימלאו'. כלומר חדרים הם המדות וזה הדעת הממלא את המדות שהוא עדיין בגלות.

גב. וזהו אריכות לשונו הזהב: ולזה תיכף אחר צאת בני ישראל ממצרים, בא להם מצות ספירת העומר, עצם הכוונה להכניס הדעת שנודעת להם באמצעות יציאת מצרים, להמדות, כי זה תכלית עבודת אדם, לקשוט מדותיו לנקותם ממום ז' תועבות הפכיים, ולכוון מדותיו למדות הבורא, לבלתי יאהוב כי אם אהבה הבורא, וכן היראה, כי אם יראת הבורא ברוך הוא, ועל דרך שבארנו פירוש הפסוק (דברים ו, ה) ואהבת את ה' אלהיך, התורה מלמדת לאדם דעת, להיות שנתעורר בקרבו איזה בחינת אהבה, ישכיל לדעת אם בחינת אהבתו, שוה בדומה אחד לאהבת הבורא, כי על הרוב מה שהאדם אוהב, שנאוץ אצלו יתברך, וכאשר איתא בידיוס (של ר' נסים הגדול), אשר אהבת שנאתי ואשר שנאת אהבתי, ובאמת חובת גברא להשוות מדותיו למדת הבורא ברוך הוא, בכולם יכניס הדעת לעשותם בהתקשרות, וכלל זה נקוט בידך, אפילו ילמוד האדם כל הספרים שבעולם, וישיג השגה גדולה, אם אין לו התפשטות השכל, להכניס רובי תורתו והשגתו לפרטי עניניו ומדותיו שנוהג בעולם, אינו כלום ואין עבודתו שלימה ורצויה לפניו יתברך, ולכן בין פסח לעצרת זמן קבלת התורה, מצוה עלינו לספור העומר, להכניס הדעת של יציאת מצרים להמדות, בכדי שיהיה כלי מוכשר לקבלת התורה.

מהגלות, וזהו הכנה הכרחית לחג קבלת התורה הקרב ובא, על כן יראה האדם להתחזק לפי מדריגתו ויפקח עיניו בלימוד התורה הקדושה ועיון בספרי האמונה, וע"י זה נפתחים לאדם צינורות החכמה וישיג השגות גדולות בסוגיית האמונה, ויהיה דבוק ומקושר אליו יתברך.

ובעת שעוסק בענייני האמונה והשגחה פרטית צריך האדם לידע ולהאמין שעסק זה הוא המובטח ביותר מכל העסקים שבעולם, שע"י שישתמש בליבו האמונה שוב לא יהיו לו קושיות על הנהגת השי"ת ואז טוב לו בזה ובבא.י

ואז בודאי יפעל בו על ידי זכירת הדעת אך אפילו בשעת החשכות הנקרא בחינת לילות אם יזכור בהדעת שיש מציאות אל גדול ונורא שברא יש מאין ובידו הכל בודאי 'לילה כיום יאיר' לו, ויצא מבחינת החשכות כי הדעת יתקן הכל וגם כל המדות יביא להטוב.ג.

תפקידנו בימים אלו ביותר להכניס הדעת אל קרבו וזהו הכנה הכרחית לקבלת התורה

והמורם מכל האמור שאנו נמצאים בימים המסוגלים מאוד להוציא גם את המידות וההנהגה

ג. וכעין זה כתב באור החכמה (פרשת תרומה): מאת כל איש שהוא בחינת המדות שיש בכל איש, תקחו את תרומתי שהוא בחינת הרמת המדות טובות מהרע, שהוא על ידי הדעת שתכניסו אותו בכל המדות של כל איש ואיש, שהוא ענין (משלי כד ז) ובדעת חדרים ימלאו, חדרים הם כל המדות שיש בכל אדם.

נד. וכמסופר על הרה"ק רבי שמעון מיעראסלוב זי"ע, שנשאל איך זכה לאריכות ימים, וענה שמשום שלא היה לו 'קושיות' על הנהגת השי"ת, שכן האדם שמתעקש ומקשה על הנהגתו ית"ש, מזמינים אותו לעולם העליון ושם מתבהרים הדברים.

ניתן להשיג כל הגליונות
היו"ל ע"י המכון

בארא פארק

בבית מדשינו הגדול
1353 55st

וויליאמסבורג

ביהמ"ד קיט"ל בית מנחם צבי
לאקער #6 (אצל המקוה)

ביהמ"ד וויזניץ Rutledge & White
לאקער #222 (אצל העז"נ)

מאנסי

ביהמ"ד סאטמאר 1
לאקער #5

ביהמ"ד הגדול וויזניץ
לאקער #183

בעזרת ה' במהלך השבועות הקרובים
יתווספו מוקדים נוספים בכל העיירות

לסדר מוקד הפצה בביהמ"ד או שכונה שלך
יש לפנות להמערכת במס'

718-400-7750 x2

office@mechonsb.com או באימייל